

Discours RSE des entreprises danoises et suédoises : rapprochements et particularismes

Romuald Dalodiere

Doctorant au sein du département de langues scandinaves

Faculté de traduction et d'interprétation - Université de Mons

Romuald.dalodiere@umons.ac.be

Contexte :

- La RSE : « *La responsabilité des entreprises vis-à-vis des effets qu'elles exercent sur la société* » (Commission européenne, 2011)
- Directive 2014/95/UE relative à la publication d'informations non-financières ; « directive RSE »
- Analyser le discours sociétal et environnemental des entreprises non-soumises à cette directive (critères financiers et d'effectifs)

Matériaux analysés et outils :

- Site Internet de 38 entreprises suédoises et 38 entreprises danoises
 - Téléchargement des données textuelles entre le 22 avril et le 5 mai 2019 (Danemark) ; entre le 6 et le 10 mai 2019 (Suède)
- Objectif : utilisation d'outils de statistique textuelle (textométrie) pour mettre au jour les régularités et rapprochements

Deux écueils majeurs :

1. Du bruit lors de la constitution du corpus

<http://www.bergholmtransport.se/tjanster>
TJÄNSTER | Bergholms Transport AB
TJÄNSTER | Bergholms Transport AB
Snabba och sakra transporter
HEM TJÄNSTER FÖRETAGET POLICY KONTAKT
Bud Distribution Lastbilar
TJÄNSTER

BergholmsTransport erbjuder snabba och kostnadseffektiva Bud/Distribution/Lastbil leveranser i Stor-Sthlm samt i övriga landet tillsammans med samarbetspartners. Våra bilar är i gång stort sett dygnet runt under årets alla dagar och vår trafikledning finns alltid tillgänglig samt erbjuder tjänster som är unika för just dig som kund.

- > Bud
- > Distribution
- > Lastbilar

TJÄNSTER

BergholmsTransport erbjuder snabba och kostnadseffektiva Bud/Distribution/Lastbil leveranser i Stor-Sthlm samt i övriga landet tillsammans med samarbetspartners.

Våra bilar är i gång stort sett dygnet runt under årets alla dagar och vår trafikledning finns alltid tillgänglig samt erbjuder tjänster som är unika för just dig som kund.

Bergholms Transport AB - Gröndalsvägen 104 - 117 68 STOCKHOLM - +46-(0)8-645 50 00 - info@bergholmtransport.se

Bergholms Transport AB - Gröndalsvägen 104 - 117 68 STOCKHOLM - +46-(0)8-645 50 00 - info@bergholmtransport.se
Enligt lagen om elektronisk kommunikation måste vi informera dig om att vi använder cookies. En cookie är en liten textfil som lagras på din dator. Genom att fortsätta accepterar du att cookies används. Ok

Deux écueils majeurs :

The screenshot shows the AntConc 3.5.0 interface with the following details:

- File Menu:** File, Global Settings, Tool Preferences, Help.
- Corpus Files:** SE_Bergholmtransport
- Tab Bar:** Concordance (selected), Concordance Plot, File View, Clusters/N-Grams, Collocates, Word List, Keyword List.
- Concordance Hits:** 4
- Search Term:** alla bilar är
- Search Window Size:** 100
- Results:** Four identical hits are displayed, each containing the text:

ca 1000kg. Läs mer >. Lastbilar. Våra lastbilar lastar mellan 2-15 ton beroende på modell. Alla bilar är utrustade med baklyft, vissa har även höj/sänkbara skåp och en
SE_Bergholn

B. Bud Distribution Lastbilar. Lastbilar. Våra lastbilar lastar mellan 2-15 ton beroende på modell. Alla bilar är utrustade med baklyft, vissa har även höj/sänkbara skåp och en
SE_Bergholn

B. Bud Distribution Lastbilar. Lastbilar. Våra lastbilar lastar mellan 2-15 ton beroende på modell. Alla bilar är utrustade med baklyft, vissa har även höj/sänkbara skåp och en
SE_Bergholn

B. Bud Distribution Lastbilar. Lastbilar. Våra lastbilar lastar mellan 2-15 ton beroende på modell. Alla bilar är utrustade med baklyft, vissa har även höj/sänkbara skåp och en
SE_Bergholn
- Total No.:** 1
- Files Processed:** (progress bar)

2. De nombreux doublons

La perception de la responsabilité :

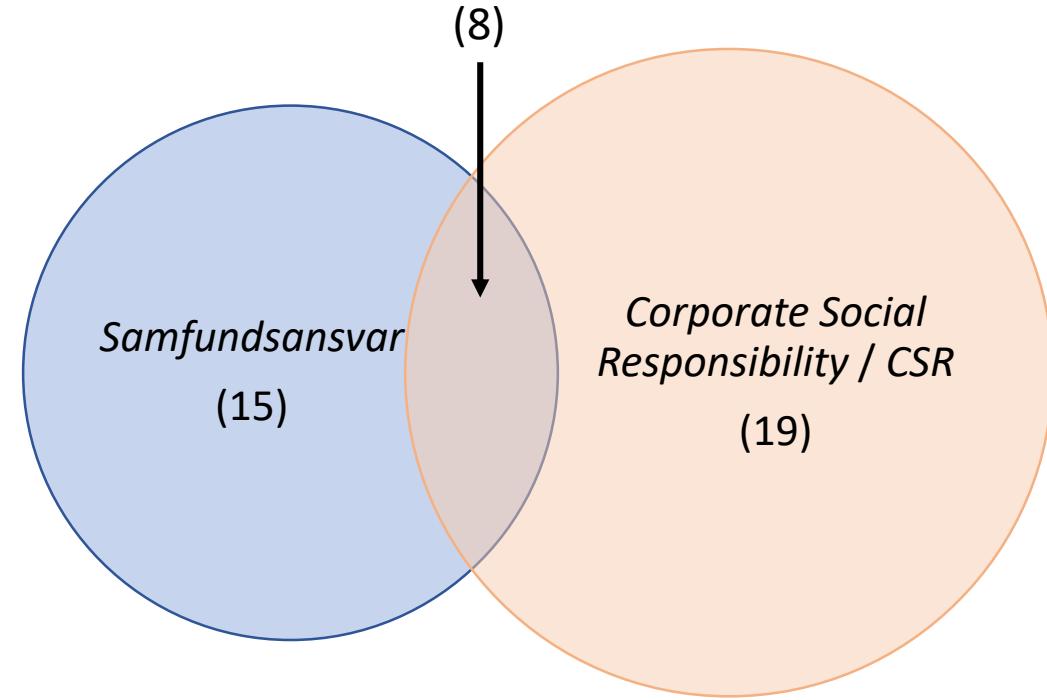
RSE : Responsabilité sociétale des entreprises

Samhällsansvar

Samfundsansvar

Samfunnsansvar

Corporate social responsibility (CSR)

Corpus danois :

« Samfundsansvar » VS « Corporate social responsibility | CSR » (AntConc)

La perception de la responsabilité :

Plusieurs formes de responsabilité exprimées outre la notion de responsabilité sociétale : responsabilité sociale, ou environnementale

AntConc 3.5.0 (Dev) (Windows) 2017

File Global Settings Tool Preferences Help

Corpus Files

DK_Aurion_Nettoyé BIS
DK_BJ_Gear_Nettoyé B
DK_Bryggeriet_Vestfye
DK_CEAS_Nettoyé BIS.I
DK_Coolgray_Nettoyé B
DK_Dafolo_Nettoyé BIS
DK_Dampa_Nettoyé BIS
DK_Danakon_Nettoyé B
DK_Dansani_Nettoyé B
DK_Easyfood_Nettoyé B
DK_EKJ_Nettoyé BIS.txt
DK_Emcn_Nettoyé BIS
DK_Enco_VVS_Nettoyé B
DK_Fredewest_AS_Nettoyé B
DK_Georgberg_Nettoyé B
DK_GEV_Nettoyé BIS.b
DK_Hosta_Nettoyé BIS
DK_Inforevision_Nettoyé B
DK_JJW_Nettoyé BIS.txt
DK_Johnsen_Nettoyé E
DK_Kailow_Nettoyé BIS
DK_Lassenicard_Nettoyé B
DK_Mangornagel_Nettoyé B
DK_Midtsjællands_Byg
DK_Moment_Nettoyé E
DK_OBH_Gruppen_Nettoyé B
DK_Ollerup_Nettoyé B
DK_Operate_Nettoyé E
DK_PLH_Nettoyé BIS.txt
DK_PV_Nettoyé BIS.txt
DK_R-M_Nettoyé BIS.b
DK_Ropox_Nettoyé BIS
DK_Rubow_Nettoyé BIS
DK_Scanomat_Nettoyé B
DK_Sif_Nettoyé BIS.txt
DK_SJ_Nettoyé BIS.txt
DK_Socosystem_Nettoyé B
DK_Wissenberg_Nettoyé B

Concordance Concordance Plot File View Clusters/N-Grams Collocates Word List Keyword List

Concordance Hits 377

Hit KWIC

5 slinjer for god rådgivning. **Vi tager vores klima- og miljøansvar alvorligt, både når det gælder vores ydelser, men også under driftens egen virksomhed.**"(EKJ)

6 Resultater. 1.0 CSR i OBH-Gruppen. **Vi tager vores CSR alvorligt i OBH-Gruppen A/S.** Hos OBH-Gruppen A/S optræder DK_OBH

7 enkelte medarbejdere trives og om at tage vores samfundsansvar alvorligt, når vi beskæftiger os med mennesker, te DK_Wiss

8 firma har grebet opgaven omkring miljøledelse og CSR an, hvilke udfordringer vi er stødt på undervejs og tips til at sk DK_SJ_N

9 vissenberg.dk/om-wissenberg/firmapraesentation/socialt-ansvar.aspx . Socialt ansvar Socialt ansvar. Firmapræsentat DK_Wiss

10 ejde inden for samtlige områder af virksomhedens sociale ansvar (CSR). Vi tror på, at vi sammen med vores leverandør DK_Rop

11 ejde inden for samtlige områder af virksomhedens sociale ansvar (CSR). Vi tror på, at vi sammen med vores leverandør DK_Rop

12 enden Bæredygtig udvikling, innovativ arkitektur og socialt ansvar. Det er en del af dagsordenen, når Almene. læs mere DK_Dana

13 enden Bæredygtig udvikling, innovativ arkitektur og socialt ansvar. Det er en del af dagsordenen, når Almene. læs mere DK_Dana

14 enden Bæredygtig udvikling, innovativ arkitektur og socialt ansvar. Det er en del af dagsordenen, når Almene. læs mere DK_Dana

15 enden. Bæredygtig udvikling, innovativ arkitektur og socialt ansvar. Det er en del af dagsordenen, når Almene Boligdage DK_Dana

16 enden. Bæredygtig udvikling, innovativ arkitektur og socialt ansvar. Det er en del af dagsordenen, når Almene Boligdage DK_Dana

17 enden Bæredygtig udvikling, innovativ arkitektur og socialt ansvar. Det er en del af dagsordenen, når Almene Boligdage DK_Dana

18 enden Bæredygtig udvikling, innovativ arkitektur og socialt ansvar. Det er en del af dagsordenen, når Almene Boligdage DK_Dana

19 ker i Ringsted. Kontakt. CSR-profil. Virksomhedens sociale ansvar - eller Corporate Social Responsibility - kalder vi i M DK_Midt

20 præsentation/socialt-ansvar.aspx . Socialt ansvar Socialt ansvar. Firmapræsentation. Job hos Wissenberg Kontakt. Sc DK_Wiss

21 arbejde. Indsatsområderne lyder således: **Vi har et socialt ansvar for mennesker både inden for og uden for virksomheden.**"(CEAS)

Search Term Words Case Regex * ansvar*|miljøansvar|csr|samfundsansvar| Advanced

Search Window Size 100

Start Stop Sort Show Every Nth Row 1

Kwic Sort Level 1 1R Level 2 2R Level 3 3R

Total No. 38 Files Processed

"Vi tager vores klima- og miljøansvar alvorligt, både når det gælder vores ydelser, men også under driften af vores egen virksomhed."(EKJ)

"Det drejer sig også om [...] at tage vores samfundsansvar alvorligt, når vi beskæftiger os med mennesker..."
(WISSENBERG)

"Vi har et socialt ansvar for mennesker både inden for og uden for virksomheden." (CEAS)

" social* ansvar* | miljøansvar| csr|samfundsansvar* "

La perception de la responsabilité :

Usage d'explicatifs : adverbes (*således, derfor, dermed...*), verbes (*betyde*)

➤ Définition de vérités générales :

- "Vort virkeområde er inden for byggeriet, og dermed påvirker vi i høj grad det miljø, vi lever i og med over flere generationer. Vores aktiviteter er derfor altid langsigtede, og at blive den foretrukne er for os ensbetydende med at tage et **medansvar** for fremtiden. Vi inkluderer derfor en bæredygtig tankegang i vores forretningsgange." (OBH)
- "Indenfor miljøledelse og CSR har ISO 14001, UN Global Compact og GRI som værktøjer ikke kunnet løfte barren for god virksomhedsledelse i en dansk kontekst. Det gør BCorp og derfor har vi nu valgt dette system til at dokumentere vores **ansvarlighed**." (SJ)

➤ Dans tous les cas, une construction de l'ethos de l'entreprise :

- "I SIF Gruppen er vi bevidste om vores sociale **ansvar** og vi ligger derfor stor vægt på bl.a. uddannelse af unge mennesker." (SIF)
- "CSR i Georg Berg A/S betyder, at vi tager **ansvar** for miljø, medarbejdere og samfund" (GEORGBERG)
- "Miljøet er et fælles **ansvar**. Vi vil bidrage til en renere fremtid. Derfor arbejder vi systematisk på at nedbringe vores ressourceforbrug." (OPERATE)

La perception de la responsabilité :

Modalité déontique :

- « SOM + autoréférence + responsabilité »
 - "Med positionen som én af verdens førende udviklere af hjælpemidler til handicappede følger også et globalt og samfundsmaessigt ansvar" (ROPOX)
 - "En ambitiøs virksomhed som Operate har også et ansvar i forhold til samfundet." (OPERATE)
 - « [...] vi som virksomhed skal leve op til vores sociale ansvar og positivt bidrage til..." (PV)
- Idée d'abnégation (*påtage sig*) :
 - "Som medlem af Foreningen for Byggeriets Samfundsansvar påtaaqer Emcon sig det ansvar..." (EMCON)
 - "Dafolo ønsker at påtage sig et ansvar for det samfund, vi er en del af." (DAFOLO)
 - "Vi ønsker at påtage os et medansvar for både natur, dyr og mennesker." (MIDTSJÆLLANDS BYGGESERVICE)

La perception de la responsabilité :

En Suède, une perception de la RSE qui n'est pas corrélée à celle de responsabilité :

- Aucune occurrence de "samhällsansvar"
- "social* ansvar* | miljöansvar | csr" : 7 entreprises sur 38 (VS 27/38 pour le Danemark)
- Quelques emplois explicatifs et le recours à une modalité déontique dans le co-texte entourant *ansvar*, mais dans une proportion moindre qu'au Danemark:
 - "*Här har vi som arbetar med kundservice och kontaktcenter en viktig samhällsuppgift och ett **ansvar** då vår bransch erbjuder en inkörsport till arbetsmarknaden för många ungdomar.*" (AGERIS)
 - "*Ett miljömässigt ansvarstagande innehär att vi ska ta **ansvar** för de miljömässiga effekterna av...*" (HNT)
 - "*Vi har ett långsiktigt fokus, vilket innehär ett **ansvarstagande** gentemot kunder, medarbetare, kommande generationer och omvärlden.*" (AMB)
- "*Här har vi som arbetar med kundservice och kontaktcenter en viktig samhällsuppgift och ett **ansvar** då vår bransch erbjuder en inkörsport till arbetsmarknaden...*" (AGERIS)
- "*Genom att betala förpackningsavgifter tar vi vårt producentansvar för återvinning av förpackningar.*" (HEDLUNDSPAPPER)

La perception de la durabilité :

Trois « piliers » du développement durable dont on retrouve l'expression dans un (semi-)figement chez plusieurs entreprises danoises (9 au total sur 32 utilisant le terme *bæredygtig**) :

Concordances de <i>bæredygtig</i> *	Fichier
" [...] Søren Jensens virksomhed bidrager og kan bidrage til social, miljømæssig og økonomisk bæredygtighed ."	DK_SJ
"[vi arbejder] med alle bæredygtighedens aspekter indeholdende sociale, økonomiske og miljømæssige aspekter ."	DK_OBH Gruppen
"Vi tænker bæredygtigheden ud fra den klassiske tredeling mellem den sociale, den økonomiske og den miljømæssige bæredygtighed ."	DK_JJW
"Vi arbejder helhedsorienteret med ambitiøse målsætninger til miljømæssig, økonomisk og social bæredygtighed ."	DK_Rubow
"Vi arbejder målrettet på at integrere social, økonomisk og miljømæssig bæredygtighed ..."	DK_Mangornagel

Et un figement plus implicite dans deux cas :

" Bæredygtig handel er, når den kommersielle udveksling af produkter skaber økonomiske og miljømæssige fordele, herunder; skabelse af økonomisk værdi, mindskelse af fattigdom og ulighed og bevarelse af miljøressourcer ."	DK_Scanomat
"Ved at fokusere på materialernes livscyklus og optimere renoveringsprocessen i alle faser, sammenkæder rådgiverteamet miljømæssige og økonomiske bæredygtighedstiltag ."	
"Vi bidrager til at udvikle byggeriet i bæredygtig retning til gavn for mennesker, miljø og samfund ."	DK_Danakon

La perception de la durabilité :

En Suède, les occurrences de *hållbar** sont moins fréquentes (19 sur 38, contre 32 au Danemark). Deux occurrences de référence explicite aux trois piliers :

Concordances de <i>hållbar</i> *	Fichier
"Strategin utgörs av följande tre grundpelare: Finansiell, social samt ekologisk hållbarhet. "	SE_Ageris
"... hela kvarteret kan gestaltas till en ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbar... "	SE_Liljewall

Kvalitet & miljö :

En Suède : prévalence de l'expression « *kvalitet (kvalité|kvalite) och (&) miljö* » (Q(H)SE):

- 19 entreprises sur 38 ont une page / paragraphe portant ce titre (4 au Danemark)
- 7 de plus colloquent les deux termes au moins une fois (11 au Danemark)

Collocation miljö* avec kvalit*	Titre	ISO 14001 :	ISO 9001 :
ABA	"Miljö & Kvalitet"	Oui	Oui
AG Kungälv	"Kvalitet & Miljö"	Oui	Oui
AMB	"Kvalitets- och miljöstyrning"	Oui	Oui
Boxholmsprofil	"KVALITET, MILJÖ OCH ARBETSMILJÖ"	Oui	Oui
Delsbocandle	"Miljö, kvalitet och arbetsmiljö"	X	X
Eurolink	"Kvalitet & Miljö"	Oui	Oui
Hansson och Söner	"KVALITET-, MILJÖ- OCH ARBETSMILJÖPOLICY"	Oui	Oui
Herrljunga	"Miljö & Kvalitet – Herrljunga Cider"	X	X
HZ Bygg	"KMA-policy"	X	X
Liljewall	"OM OSS / MILJÖ OCH KVALITET"	Oui	Oui
Lindqvist bygg	"KMA"	X	X
Naverviken	"Kvalitet & Miljö"	Oui	Oui
Rolba	"Kvalitet & Miljö"	Oui	Oui
Rotage	"Rotage - KVALITET OCH MILJÖ"	Oui	Oui
SK Licenssvets	"Kvalite & Miljö"	X	X
Teknikservice	"Kvalité & Miljö."	Oui	Oui
Tylomarks	"Kvalitet och miljö"	Oui	Oui
Uddevalla LBC	"Miljö & Kvalitet"	Oui	Oui
Wirens Akeri	"Miljö- & kvalitetspolicy"	Oui	Oui

- Une vision beaucoup plus réglementaire, confirmée par des certifications
- Une tendance à confirmer par l'étude des segments répétés (*N-grams*)

Kvalitet & miljö :

Prévalence des idées de permanence, renouvellement ou histoire (10 entreprises sur 20 (hors titres), sur la base de l'analyse de toutes les collocations de *kvalit** avec *miljö**, à 5L ; 5R) :

- "Vi är sen många år ISO certifierade i Kvalitet och Miljö. Sedan 1998 i Kvalitet ISO 9001:2008 och sedan 2004 i Miljö ISO 14001:2004." (WIRENS ÅKERI)
- "För oss skall kvalitet, miljö, säkerhet och arbetsmiljö ingå som naturliga delar i det dagliga arbetet." (TYKOFLEX)
- "Sedan 15 år är vi certifierade enligt BF9K, Byggbranschens certivering för Kvalitet, Miljö och Arbetsmiljö." (LINDQVIST)
- "I februari granskas Tylömarks verksamhet av det oberoende certifieringsorganet Intertek (f d SEMKO). Det handlar om en förnyelse av ISO-certifikaten inom miljö- och kvalitetsstyrning, ISO." (TYLÖMARKS)
- "Kvalité och miljö har alltid varit en ledstjärna för vårt företag..." (TEKNIKSERVICE)
- "Vi arbetar systematiskt med våra kvalitets-, miljö- och arbetsmiljöfrågor i en strävan att ständigt bli bättre." (HANSSON OCH SÖNER)

Kvalitet & miljö :

Une prévalence comparable au Danemark (6 entreprises sur 12, sur la base de l'analyse de toutes les collocations de *kvalit** avec *miljø**, à 5L ; 5R) :

- "*Det betyder for eksempel, at vi stiller krav til vores leverandører, arbejder systematisk med miljø- og kvalitetsledelse...*" (DAFOLO)
- "*Vores kvalitets- og miljøsikringssystem evalueres jævnligt, således at systemet til stadighed er ajourført med erfaringer ...*" (WISSENBERG)
- "*Vi ved, hvor vigtig overholdelse af leverings-, kvalitets- og miljøkrav er, og det er altid parametre, vi går hele vejen for at opfylde.*" (HOSTA)

Premières conclusions :

- Une meilleure compréhension de (ou une plus grande volonté de s'impliquer dans) la RSE au Danemark
- Une approche plus règlementaire, peut-être aussi plus restrictive en Suède, ou une communication tournée vers des allocutaires différents
- Dans tous les cas, une étude limitée à ce jour par les spécificités du corpus mais des perspectives intéressantes pour affiner l'analyse (exploitation des métadonnées (secteur d'activité, taille) ; constitution de sous-corpus internes...)